

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818205669
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3818205669.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletého R. Q., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka L. F., nar. XX.X.XXXX, t. č. bytom ul. W. č. XX/XX, C., otec U. Q., nar. X.X.XXXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, R. štvrť č. XXX/XX, R. nad F., o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec dieťaťa návrhom zo dňa 5.12.2018, domáhal sa zníženia rozsahu svojej vyživovacej povinnosti k maloletému R., nar. XX.X.XXXX, s účinnosťou odo dňa podania návrhu na sumu 25,- eur mesačne, naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 5P 16/2014-85 zo dňa 9.7.2014 sumou 100,- eur mesačne.

2. Návrh odôvodnil tým, že od doby posledného rozhodnutia súdu o rozsahu výživného, na jeho strane došlo k zmene pomerov. Od 2.1.2017 bol vzatý do väzby a v súčasnej dobe si vykonáva uložený trest odňatia slobody. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody, R. štvrť č. XXX/XX, R. nad F., je síce zaradený do pracovného procesu, ale po realizovaných zrážkach mu zostáva k dispozícii len suma 40,- eur mesačne, pričom iný príjem nemá. Do ukončenia výkonu trestu odňatia slobody, nie je predpoklad zlepšenia jeho finančnej situácie.

3. Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení zo dňa 25.12.2018, navrhla návrh zamietnuť. Uviedla, že otec dieťaťa si situáciu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a bez dostatočného príjmu, zapríčinil sám. Je v rozpore so záujmami maloletého R., aby na neho platil znížené výživné. Maloletý dosiahol 13 rok veku. Venuje sa športovej činnosti a to futbalu, je hráčom futbalového oddielu Obce Poruba. V Základnej škole s Materskou školou Poruba, navštevuje florbal. Rád sa bicykuje a korčuľuje. Je vo veku, kedy sa formuje jeho osobnosť a v jeho záujmoch je potrebné ho podporovať a rozvíjať ich. Zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti, by malo dopad na uspokojovanie jeho odôvodnených životných potrieb. Po skončení základnej školy, by chcel pokračovať v štúdiu na Športovom gymnáziu v Trenčíne.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť s tým, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého R.. Dieťa nemôže trpieť za to, že otec si sám zapríčinil situáciu, v akej sa nachádza.

5. Podľa § 35 Civilného mimosporového poriadku, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

6. Podľa § 36 Civilného mimosporového poriadku, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov dieťaťa, oboznámením sa s odpoveďou na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne, s výpisom zo živnostenského registra, s prehľadom voľných pracovných miest, s vyjadrením Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky, so správou o prešetrení rodinných pomerov, s vyjadrením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, R. štvrť č. XXX/XX, R. nad F., A. B. Opatovce nad Nitrou, s úradným záznamom spísaným na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza dňa 28.12.2018, s prehľadom zárobkov matky, s údajmi na katastrálnom portáli, s odpoveďou na lustráciu v ZVJS, s vyjadrením Základnej školy s Materskou školou Lazany, so spisom č. k. 2T 28/2018, č. k. 5P 16/2014, č. k. 7P 12/2009, č. k. 13P 723/2009.

8. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

9. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 13P 120/2008-11 zo dňa 21.5.2008 schválil uzavretú rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletý R. zostal v osobnej starostlivosti matky a otcovi bol určený rozsah vyživovacej povinnosti sumou 2.000,- Sk mesačne.

10. Otec dieťaťa návrhom zo dňa 26.3.2009 domáhal sa zníženia rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému R.. Návrh odôvodnil tým, že je nezamestnaný, bez príjmu a z dôvodu neplatenia výživného, mu hrozí trestné stíhanie. Dňa 26.5.2009 návrh zobral späť a Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7P 12/2009-23 zo dňa 26.5.2009, konanie vo veci zastavil.

11. Otec dieťaťa návrhom zo dňa 26.11.2009 domáhal sa zníženia rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému R.. Návrh odôvodnil tým, že je nezamestnaný, bez príjmu a z dôvodu neplatenia výživného, mu hrozí trestné stíhanie. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 13P 723/2009-22 zo dňa 23.3.2010, návrh zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že otec k plneniu vyživovacej povinnosti pristupoval ľahostajne, pre neplatenie výživného bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov. Súd poukázal na to, že v okrese Prievidza je množstvo voľných pracovných miest, a preto sa mohol zaradiť do pracovného procesu.

12. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 5P 16/2014-85 zo dňa 9.7.2014, zmenil rozsudok č. k. 13P 120/2008-11 zo dňa 21.5.2008 tak, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletému R., zvýšil s účinnosťou od 1.8.2014 zo sumy 2.000,- Sk na sumu 100,- eur mesačne. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že maloletý v čase rozhodnutia súdu vo veci samej ukončil 3. ročník základnej školy, počas školského roka sa stravoval v školskej jedálni, navštevoval dramatický krúžok, z ktorého titulu mu vznikali výdavky vo výške 5,- eur mesačne, venoval sa športovej činnosti - tenisu, v intenzite dvakrát týždenne chodil na tréningy, kde za každú hodinu platil poplatok vo výške 5,50 eur, mal bežné výdavky na stravu, oblečenie, hygienické potreby, školské pomôcky. Matka dieťaťa v čase rozhodnutia súdu o zvýšení výživného bola nezamestnaná, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej C., splácala pôžičku po 22,- eur mesačne, za maloletého R. z titulu uzavretej poisťovnej zmluvy, platila poisťiteľovi poisťné vo výške 18,- eur mesačne. Otec dieťaťa v čase rozhodnutia súdu o zvýšení výživného bol nezamestnaný, neevidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, posledný pracovný pomer bol s ním skončený v skúšobnej dobe ku dňu 19.5.2014, kedy pracoval v Rakúsku na pracovnej pozícii kuchár, s dohodnutým príjmom 1.400,- eur mesačne, pričom jeho zamestnávateľ si mal zabezpečiť lacnejšiu pracovnú silu. Pri rozhodovaní o zvýšení výživného súd zohľadnil to, že ku dňu rozhodnutia vo veci boli v ponuke voľné pracovné miesta aj pracovné pozície, ktoré by otec mohol vykonávať a dosahovať zárobok na úrovni aspoň minimálnej mzdy.

13. Od doby rozhodnutia súdu vo veci č. k. 5P 16/2014 otec dieťaťa bol zamestnaný u nasledovných zamestnávateľov: od 15.12.2015 do 25.4.2016 u MATATEX, s.r.o. Prievidza, od 5.1.2016 do 28.1.2016 u Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky, od 1.2.2016 do 2.2.2016 u A. B. Opatovce nad Nitrou, od 9.3.2016 do 21.3.2016 u Relax SK, s.r.o. Poruba, od 3.8.2016 do 26.8.2016 u KARADENIZ 61, s.r.o. Prievidza, od 14.12.2016 do 21.12.2016 u L. U., Kanianka.

14. Z vyjadrenia spoločnosti MATATEX, s.r.o. Prievidza (č. I. 85 spisu 2T 28/2018) vyplýva, že otec dieťaťa bol zamestnaný na základe uzavretej dohody o pracovnej činnosti na dobu určitú do 14.12.2016, ktorá však bola ukončená skôr a to dňa 25.4.2016 z dôvodu, že nenastúpil na výkon dohodnutej práce.

V predloženej dohode o pracovnej činnosti je uvedená výška odmeny 2,18 eur brutto za odpracovanú hodinu, na pozícii výpomoc pri obsluhu (v reštaurácii).

15. Z vyjadrenia spoločnosti Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky (č. I. 47 spisu 7P 59/2018) vyplýva, že otec dieťaťa bol zamestnaný na základe uzavretej pracovnej zmluvy. Pracovný pomer bol ukončený ku dňu 28.1.2016 v skúšobnej dobe z dôvodu neospravedlnených absencií, odpracoval 22,5 hodiny a bola mu vyplatená netto mzda vo výške 67,46 eur.

16. Z vyjadrenia A. B. Opatovce nad Nitrou (č. I. 56 spisu 7P 59/2018) vyplýva, že otec dieťaťa odpracoval dva dni a dosiahol netto príjem 23,28 eur brutto. Po dátume 2.2.2016 svojvoľne nenastúpil do práce a kontakt s ním sa nepodarilo nadviazať.

17. Z vyjadrenia spoločnosti Relax SK, s.r.o. Lazany (č. I. 99 spisu 2T 28/2018) vyplýva, že otec dieťaťa pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti, ako dočasná výpomoc. V predloženej dohode o pracovnej činnosti je uvedené, že bola uzavretá na obdobie od 9.3.2016 do 31.5.2016 s dohodnutou odmenou 90,- eur mesačne, za výkon práce pomocný robotník. Z dohody o skončení dohody o pracovnej činnosti vyplýva, že pracovnoprávny vzťah bol ukončený ku dňu 21.3.2016.

18. Z vyjadrenia L. (č. I. 102 spisu 2T 28/2018) vyplýva, že otec dieťaťa bol zamestnaný na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 13.12.2016 na pozícii kuchár, pričom odpracoval 5 dní. Pracovný pomer bol skončený v skúšobnej dobe, keďže sa nedostavil do práce. V predloženej pracovnej zmluve je uvedená výška hodinovej mzdy 2,33 eur. Podľa údajov vo výplatnom lístku, za mesiac december 2016 odpracoval 5 dní a dosiahol netto mzdu 96,88 eur.

19. S účinnosťou od 24.3.2016 bolo otcovi dieťaťa udelené živnostenské oprávnenie, s predmetom podnikania: prípravné práce k realizácii stavby. Podľa vyjadrenia Daňového úradu Trenčín, pobočka Prievidza za rok 2016 dosiahol príjem vo výške 18.000,- eur a výdavky predstavovali 5.040,- eur (č. I. 74 spisu 2T 28/2018). Vo výpise zo živnostenského registra je uvedené, že podnikateľskú činnosť ukončil ku dňu 22.2.2018.

20. Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, naposledy bol otec dieťaťa evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 29.9.2014 do 10.11.2014, kedy bol vyradený z dôvodu odchodu do členského štátu Európskej únie.

21. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 28/2018-141 zo dňa 13.8.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.8.2018, bol otec dieťaťa uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy k maloletému R., podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, v spojení s § 138 písm. b) Trestného zákona a odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky a 3 mesiace s tým, že zároveň došlo k zrušeniu výroku o treste, ktorý mu bol uložený v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. k. 2T 101/2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Z rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 101/2017-494 zo dňa 17.1.2018 vyplýva, že otec dieťaťa bol uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu obmedzovania osobnej slobody, z pokračovacieho zločinu lúpeže, z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania a z pokračovacieho zločinu znásilnenia.

22. Zo spisu č. k. 2T 28/2018 vyplýva, že od 2.1.2017 (č. I. 4) otec dieťaťa bol vzatý do väzby.

23. V odpovedi na lustráciu v ZVJS je uvedené, že výkon trestu odňatia slobody sa otcovi dieťaťa na základe rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 28/2018-141 zo dňa 13.8.2018 končí dňa 2.4.2021.

24. Podľa vyjadrenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, R. štvrť č. XXX/XX, R. nad Váhom, otec dieťaťa od 18.9.2018 je zaradený do pracovného procesu na pracovisku vnútornej prevádzky ústavu: Kuchyňa odsúdených, kde pracuje ako kuchár. Za mesiac september 2018 dosiahol netto mzdu 87,07 eur, za október 2018 193,90 eur a za november 2018 198,85 eur. Zo mzdy sú mu však vykonávané zrážky, titulom výživného (aliquotná časť) a ostatné zrážky.

25. Z výsluchu otca dieťaťa vyplýva, že od januára 2015 do 1.4.2015 pracoval v Rakúsku ako kuchár v hoteli a jeho základný nástupný plat predstavoval 1.200,- eur mesačne netto. V auguste 2014 vstúpil do

manželského zväzku s V. (z ich vzťahu maloleté dieťa nepochádza), ktorá nesúhlasila, aby pracoval v zahraničí. Preto sa vrátil na Slovensko, avšak z príjmu, ktorý dosahoval, nebol schopný uspokojiť svoje odôvodnené potreby. Následne vycestoval za prácou do Veľkej Británie, ktorú sa mu však ani po dvoch mesiacoch nepodarilo zabezpečiť. Po návrate na Slovensko zostal bez práce a následne po dobu 1 až 2 mesiacov, znova pracoval ako kuchár v Rakúsku s príjmom 1.000,- eur mesačne. Zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer z dôvodu, že v súvislosti s rozvodovým konaním, vedeným proti V. S. musel opakovane cestovať na Slovensko, čím vymeškával pracovné zmeny. Písomné vyjadrenia spoločnosti MATATEX, s.r.o. Prievidza, Carcoustics Slovakia Nováky, s.r.o. Nováky, Tomáša Klinovského, Opatovce nad Nitrou, L. U., Kanianka po tom, ako ich súd oboznámil spolu s ostatnými písomnými podaniami a listinnými dôkazmi, nenamietal. V priebehu výsluchu v súvislosti s vyjadrením A. B. Opatovce nad Nitrou uviedol, že sa s ním ako zamestnávateľom dohodol, že ak sa mu práca nebude páčiť, môže odísť. U ktorého zamestnávateľa pracoval od 9.7.2014 do konca roka 2014, uviesť nevedel. Na základe udeleného živnostenského oprávnenia pracoval len v mesiaci novembri a decembri 2016. Iná osoba za neho podala daňové priznanie, v ktorej súvislosti podá trestné oznámenie na neznámeho páchatela. Má skúsenosti s výkonom práce: čašník, kuchár, pomocný robotník a pracoval aj ako operátor vo výrobe. Pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému A., nar. 18.7.2016, na výživu ktorého bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 12P 16/2017-50 zo dňa 22.5.2017 zaviazaný platiť sumu 50,- eur mesačne. Výživné za neho platí jeho matka.

26. Z prehľadu voľných pracovných miest (č. I. 39 spisu a nasledujúce) vyplýva, že zamestnávatelia ponúkajú uchádzačom o zamestnanie voľné pracovné miesta s mesačnou mzdou: Aron - PD, s.r.o. Prievidza za prácu kuchára od 1.000,- eur, Trikostrav, s.r.o. Prievidza za prácu kuchára od 480,- eur, Kucha, s.r.o. Bojnice za prácu kuchára od 480,- eur, Woodstock, s.r.o. Prievidza za prácu kuchára od 500,- eur, J. Zajačková, Oslany za prácu kuchára - čašníka od 600,- eur mesačne, Metal Technik, s.r.o. Prievidza za prácu kuchára od 1.200,- eur, Nemocnica Handlová - 2. súkromná nemocnica, s.r.o. Handlová za prácu kuchára od 522,- eur, Senior Nitrianske Rudno, n.o. za prácu kuchára do 500,- eur, Vegum, a.s. Dolné Vestenice za prácu operátora výroby od 700,- eur, Veland, s.r.o. Lehota pod Vtáčnikom za prácu pomocného kuchára od 480,- eur, Metal Technik, s.r.o. Prievidza za prácu pomocného kuchára od 650,- eur, Boise, s.r.o. Lehota pod Vtáčnikom za prácu pomocného pracovníka od 11,75 eur až 15,- eur za hodinu, Padosca, s.r.o. Nováky za prácu pomocného pracovníka od 480,- eur, MATATEX, s.r.o. Prievidza za prácu pomocného robotníka od 800,- eur.

27. Matka dieťaťa u zamestnávateľa dosahuje priemerný mesačný netto zárobok 748,62 eur.

28. Podľa správy o prešetrení rodinných pomerov, matka na maloletého R. poberá náhradné výživné, pričom z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Dukelská štvrť 941/10, Dubnica nad Váhom jej je poukazované výživné maximálne vo výške 40,- eur mesačne. Jej náklady na bývanie predstavujú sumu 100,- eur plus 150,- eur mesačne.

29. Z úradného záznamu zo dňa 28.12.2018, spísaného na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vyplýva, že maloletý R.ol informovaný o prebiehajúcom konaní.

30. Z výsluchu matky vyplýva, že maloletý R. v školskom roku 2018/2019 navštevuje 8. ročník základnej školy. Stravuje sa v školskej jedálni, výška poplatkov za stravné lístky predstavuje sumu okolo 26,- eur mesačne. Poplatok na RZ je 7,- eur ročne a za poisťné 1,50 eur ročne. Poisťné, o ktorom sa vyjadrila v konaní č. 5P 16/2014, mu už neplatí. Konfekčná veľkosť jeho oblečenia je 158 až 164. Školské pomôcky, oblečenie, obuv mu zakupuje priebežne, podľa potreby. Naposledy to boli perá, ceruzky, dve bundy, topánky a snehule. Po dobu 5 rokov sa venuje futbalu, hrá za Obec Poruba, kde neplatí žiadne poplatky. Futbalový oddiel, ktorého je členom, mu poskytuje dres. V intenzite dvakrát ročne mu zakupuje (matka) kopačky, športové nohavice a trička. Poskytuje mu peniaze na vreckové a cestovné. Chodí na tréningy (dvakrát do týždňa) a na zápasy. V škole navštevuje krúžok florbalu, kde neplatí žiadne poplatky. Pre účely výkonu tejto športovej činnosti, mu však zakupuje tepláky a trička. Maloletý je užívateľom mobilného telefónu, z ktorého titulu mu vznikajú výdavky vo výške 6,- eur až 8,- eur mesačne. Má v osobnej starostlivosti maloletú C. na ktorú jej otec platí výživné vo výške 100,- eur mesačne. Spláca úver po 80,- eur mesačne, poskytnutý vo výške 7.300,- eur, za účelom refinancovania predchádzajúcich úverov.

31. Podľa vyjadrenia Základnej školy s Materskou školou Lazany, v školskom roku 2018/2019 u maloletého Damiana náklady na štúdium predstavujú sumu 358,- eur a zahŕňajú príspevok RZ, poisťné, školské potreby, učebné pomôcky - pracovné zošity, školské akcie, stravu v školskom stravovacom zariadení.
32. Z odpovede na lustráciu na katastrálnom portály, rodičia dieťaťa nie sú evidovaní ako vlastníci stavieb alebo pozemkov.
33. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
34. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
35. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
36. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
37. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
38. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
39. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.
40. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.
41. Z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Ustanovenie § 231 Civilného sporového poriadku pritom výslovne umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok, avšak len ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok.
42. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane výživou oprávneného dieťaťa, a tiež na strane povinného rodiča.
43. Otec dieťaťa predmetom konania urobil nárok o zníženie výživného k maloletému R. zo sumy 100,- eur na sumu 25,- eur mesačne, s účinnosťou odo dňa podania návrhu na začatie konania.
44. Procesným dokazovaním súd zisťoval, či na strane otca dieťaťa došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom pre zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti.
45. Zmena pomerov na strane rodiča, môže spočívať i v poklese príjmu. Dôležité v tejto súvislosti je ale zistenie dôvodu, pre ktorý na strane výživou povinného rodiča došlo k poklesu príjmu.
46. Z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva aj princíp potenciality príjmov ako inštitútu, ktorý ochraňuje záujmy oprávneného. Súd je povinný hodnotiť nielen reálne dané pomery povinného,

ale aj tie, ktoré by mohli za určitých okolností existovať. Na tento účel bola do nášho právneho poriadku zavedená zásada potenciality príjmov, ktorá má prednosť pred princípom fakticity.

47. Objektom prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona, je nárok na výživu, pokiaľ je založený na ustanoveniach Zákona o rodine. V § 62 až § 65 uvedeného zákona, je upravená vyživovacia povinnosť rodičov k deťom.

48. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, otec dieťaťa bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 28/2018-141 zo dňa 13.8.2018, uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy k maloletému R., podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, v spojení s § 138 písm. b) Trestného zákona a odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky a 3 mesiace s tým, že zároveň došlo k zrušeniu výroku o treste, ktorý mu bol uložený v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza č. k. 2T 101/2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

49. Z výroku rozsudku č. k. 2T 28/2018-141 zo dňa 13.8.2018 vyplýva, že otec dieťaťa sa úmyselne vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti tým, že väčšinu obdobia bol nezamestnaný, neevidovaný ako uchádzač o zamestnanie a keď sa zaradil do pracovného pomeru, bol s ním rozviazaný, pretože zamestnávateľ nebol spokojný s jeho pracovnou morálkou, alebo sám požiadal o skončenie pracovného pomeru, že i odmietal pracovať na základe pracovnej zmluvy, lebo boli proti nemu vedené exekučné konania.

50. Podľa § 193 veta tretia Civilného sporového poriadku, ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutý podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

51. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že súd je viazaný výrokom trestného rozsudku o tom, že bol spáchaný trestný čin (prečin). Z výroku o vine je pritom potrebné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu i skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu (prečinu) konkrétnym konaním páchatela.

52. Súd je viazaný výrokom rozsudku (jeho právnu i skutkovú časťou) Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 28/2018-141 zo dňa 13.8.2018 o tom, že otec dieťaťa spáchal prečin zanedbania povinnej výživy k maloletému R. že sa úmyselne vyhýbal tejto povinnosti, za čo bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky a 3 mesiace.

53. Ak sa rodič zbavil svojím úmyselným konaním, pre ktoré bol odsúdený k trestu odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť (čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd). Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, by mohol viesť k extrémnemu dôsledku, podľa ktorého by sa rodič úmyselným trestným činom voči maloletému dieťaťu prípadne k druhému z rodičov, s následným odsúdením k trestu odňatia slobody, po právoplatnom odsúdení zbavil alebo mohol zbaviť vyživovacej povinnosti k svojmu maloletému dieťaťu (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. k. 1CoP 25/2014, Krajského súdu Trenčín č. k. 10P 14/2013).

54. Otec dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pre úmyselnú trestnú činnosť (zanedbanie povinnej výživy). Na skutočnosť, že vo výkone trestu dosahuje príjem, z ktorého nie je schopný platiť výživné na maloletého R. o výške 100,- eur mesačne, nie je možné prihliadať (bod 53).

55. V prípade, ak by sa otec dieťaťa nedopustil úmyselnej trestnej činnosti a k plneniu pracovných povinností pristupoval zodpovedne, mohol by vykonávať prácu kuchára (ktorú vykonáva aj v ústave na výkon trestu odňatia slobody), avšak s príjmom od 480,- eur do 1.200,- eur mesačne. Zo zoznamu voľných pracovných miest (bod 26.) vyplýva, že zamestnávateľia ponúkajú uchádzačom o zamestnanie pracovné miesta na pracovnej pozícii kuchár, ale i kuchár - čašník, pomocný kuchár (bod 26.). Otec dieťaťa má skúsenosti i s výkonom práce operátor výroby. I takéto pracovné miesto je na trhu práce voľné. Ponúka ho spoločnosť Vegum, a.s. Dolné Vestenice s príjmom do 700,- eur mesačne, pričom ide o viacero voľných pracovných miest na tejto pozícii. Z príjmu, ktorý by dosahoval za výkon práce

kuchára, kuchára - čašníka, pomocného kuchára alebo operátora výroby, by bol schopný plniť si riadne svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému R.i (100,- eur mesačne), ale i k maloletému A. (50,- eur mesačne) a uspokojovať svoje základné životné potreby. Súd pri rozhodovaní vo veci, aplikoval zásadu potenciality príjmov. Bez povšimnutia súd pritom nemohol ponechať skutočnosť, že od doby posledného rozhodnutia o rozsahu vyživovacej povinnosti, maloletý R. je o štyri a pol roka starší, navštevuje už 2. stupeň základnej školy, venuje sa športovej činnosti, došlo k nárastu nákladov na jeho výživu (strava, oblečenie, obuv, cestovné, hygienické a kozmetické a školské potreby, športové oblečenie a obuv). Plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je pritom jeho prvoradou povinnosťou. Matka len zo svojho príjmu, by nebola schopná uhradiť všetky odôvodnené potreby maloletého Damiana, vrátane bývania, keďže má i ďalšiu vyživovaciu povinnosť a i vlastné životné potreby.

56. Súd vyhodnotil možnosti a schopnosti otca (aplikácia zásady potenciality príjmov), odôvodnené potreby maloletého R. a dospel k záveru, že návrh o zníženie výživného nie je opodstatnený, preto ho zamietol.

57. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie ďalej možno odôvodniť skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 Civilného mimosporového poriadku.